

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	56343 Біотехнології біологічних систем
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

13.03.2026 р.

Справа № 0152/АС-26

Галузева експертна рада Е І Природничі науки (10 Природничі науки. 09 Біологія) у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,

Берсірова Оксана Леонідівна,

Бедункова Ольга Олександрівна,

Блінкова Олена Ігорівна,

Лукашов Дмитро Володимирович,

Максименко Надія Василівна,

Міронова Наталія Геннадіївна,

Тяпкін Олег Костянтинович,

Уваєва Олена Іванівна,

Федонюк Лариса Ярославівна,

Холявчук Дарія Іванівна,

за участі запрошених осіб:

Прилуцька Світлана Володимирівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56343
Назва ОП	Біотехнології біологічних систем
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити об'рунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за третім рівнем вищої освіти та спеціальністю 091 "Біологія" відсутній. ОНП і програмні результати розроблено відповідно Національної рамки кваліфікацій за програмних результатів навчання ОНП відповідає 8 рівню (доктор філософії) Національної рамки кваліфікацій. ОК які представлені в ОНП, забезпечують знання в галузі чи на межі галузей знань, зміст ОК відповідає спеціальності 091 Біологія. Освітній процес за ОНП містить концептуальний підхід, логічно структурований. ПРН за ОНП «Біотехнологія біологічних систем» знаходяться в сфері спеціальності Біологія. Концептуальні та методологічні знання з біології забезпечуються ОК4-9; професійні знання формують ОК 4-9; вміння вести наукові дискусії та комунікації забезпечуються ОК1,2, ОК7-9. Всі вище перелічені ОК дають змогу досягти ПРН відповідно ОНП.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт за спеціальністю "Біологія" третього рівня вищої освіти на законодавчому рівні відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Зміст та наповнення ОНП обговорювались на міжкафедральних науково-методичних семінарах, публічних обговореннях та за результатами засідань здійснювалися коригування програми. Крім того, здобувачі, викладачі та роботодавці за ОНП залучаються до засідань проєктної групи та під час зустрічей із гарантом. Мета ОНП чітко сформульована та повністю відповідає місії та стратегії ЗВО, що представлені у Стратегія розвитку на період 2026-2030 рр. «ГОЛОСІВСЬКА ІНІЦІАТИВА – 2030». Підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі біології та дотичних галузей відповідає потребам ринку праці регіону, формує позитивний імідж ЗВО в регіоні та за його межами.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Проводилися плідні консультації з роботодавцями різних біотехнологічних лабораторій та підприємств, де основними напрямками їх діяльності є внесення пропозицій щодо вдосконалення змісту ОНП. Для узгодження ОНП із потребами ринку праці та сучасними професійними викликами було враховано інтереси і пропозиції роботодавців, які згодом були залучені до спільної роботи з членами проєктної групи ОНП: було змінено назву ВК «Промислові технології біологічно активних сполук» у редакції «Промислові технології отримання мікробних метаболітів», включено ВК «Нанобіотехнології у сільському господарстві» у ВК «Агробіотехнології», що підсилює практичну та галузеву складову підготовки здобувачів. Конкретні пропозиції було надано представниками Інституту агрокології і природокористування НААН, компанії BioNorma та ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України». Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється шляхом анонімного анкетування роботодавців. При розробці та

оновленні ОНП проводилися консультації з науковими та науково-педагогічними працівниками закладів вищої освіти та наукових установ, зокрема Державного біотехнологічного університету, Інституту мікробіології та вірусології імені Д.К. Заболотного НАН України, ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України», ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ ім. Тараса Шевченка, Національного ботанічного саду ім. Гришка НАН України, Українського інституту експертизи сортів рослин та Всеукраїнського наукового інституту селекції. Науково-педагогічні працівники НУБіП України також впливають на якість ОНП через рецензування робочих програм дисциплін, навчально-методичних матеріалів, участь у семінарах, тренінгах, відкритих засіданнях Вченої ради та зборів трудового колективу, а також через участь в опитуваннях щодо якості та удосконалення освітніх програм.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОНП відповідає сучасним тенденціям розвитку біології та потребам ринку праці. Мета та ПРН відповідають спеціальності Біологія. Розроблення робочих програм компонент ОНП і змісту навчальних дисциплін здійснювалося з урахуванням галузевого та регіонального контексту, пропозицій роботодавців і сучасних тенденцій розвитку біологічної науки. При формуванні змісту було впроваджено методологію навчання ОНП «Біотехнології» КПІ ім. Ігоря Сікорського, ОНП «Молекулярна біотехнологія» КНУ імені Тараса Шевченка, Київського академічного університету, Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, НУ «Львівська політехніка». Під час формування мети та програмних результатів навчання враховано досвід аналогічних програм підготовки докторів філософії провідних міжнародних університетів, зокрема Норвезького Університету Науки і Технологій, Массачусетського Технологічного Інституту, Університету Портсмута. Також враховано досвід Школи біологічних наук Університету Західної Австралії .

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП становить 55 кредитів ЄКТС, із них 26 кредитів ЄКТС спрямовано на формування компетентностей, а 15 кредитів ЄКТС відведено на вибіркові компоненти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Логічний взаємозв'язок ОК відображається в структурно-логічній схемі ОНП, а також в матриці відповідності програмних компетентностей, ОК та забезпечення ПРН освітніми компонентами. Матриці в ОП дають можливість прослідкувати кореляційні зв'язки між ПРН та компетентностям. В межах ОНП виділено 15 кредитів, які формують індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності Біологія та включає 5 складових: 1) об'єкт вивчення та діяльності ОНП реалізується через вивчення ОК4, ОК7, ОК8, а також вибіркового компонента ВК Геноміка та протеоміка, ВК Біотехнологія навколишнього середовища, ВК Біохімія рослин, ВК Біотехнології і генетична інженерія, ВК Екологічна фізіологія рослин, ВК Мікробіологія та вірусологія та ін., які передбачають вивчення структури, функцій і процесів життєдіяльності біологічних систем, взаємодію з навколишнім середовищем та значення у біосфері, народному господарстві і охороні здоров'я; 2) цілі навчання, які досягаються через вивчення обов'язкових компонентів ОК1, ОК2, ОК3, ОК5, ОК6, ОК9 та вибіркового компонента ВК Клітинна біотехнологія, ВК Молекулярна діагностика та ін., що дозволяє здобувачам набути здатності генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні завдання, здійснювати власні дослідження у сфері біотехнологій; 3) теоретичний зміст предметної області, який проявляється в ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ВК Метагеноміка та біоміка мікроорганізмів, ВК Агробіотехнології та ін., що дозволяє здобувачам аналізувати, проектувати інноваційні підходи до вирішення комплексних проблем у біології; 4) методи, методики та технології, які реалізуються в ОК1, ОК4, ОК5, ОК7, ОК8, ВК Клітинна біотехнологія, ВК Молекулярна діагностика та ін., які передбачають вивчення методів збирання, аналітичної обробки інформації та інтерпретації результатів біологічних досліджень; 5) інструменти, вивчення яких забезпечують ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ВК Промислові технології біологічно активних сполук та ін., які передбачають ознайомлення з принципом роботи сучасного програмного забезпечення та лабораторного обладнання з подальшим використанням у наукових дослідженнях.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності 091 Біологія. Об'єктом вивчення ОП є біологічні системи та вплив біотехнологічних методів на структуру, функції та процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації; біотехнологічний підхід до змін в живих системах різного рівня та їх значення для народного господарства, охорони здоров'я. Цілями навчання за предметною областю це підготовка висококваліфікованих спеціалістів у галузі біології та дотичних галузей.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачі вищої освіти в НУБіП України мають можливість обирати форму навчання (денна, вечірня та заочна). В ОП відведено 15 кредитів ЄКТС на ВК і здобувачі здійснюють свій вибір, що регламентується положенням «Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти ступеня доктор філософії НУБіП України», Положення про порядок реалізації аспірантами НУБіП України права на вільний вибір навчальних дисциплін. Після затвердження теми дисертації складається індивідуальна програма наукового дослідження аспіранта, яка затверджується рішенням ради факультету ЗРБтаЕ НУБіП України. Здобувачі самостійно формують індивідуальний навчальний план, та погоджують його з науковим керівником. Індивідуальний навчальний плану передбачає ВК в межах вибіркової складової ОП, обсяг не менше 25 % від загальної кількості кредитів. Здобувачі ОП можуть навчатись за індивідуальним графіком, вносити корективи в ОП шляхом опитування, анкетування і участі в роботі Ради аспірантів, обирати напрямок, тематику наукових досліджень і наукового керівника.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП передбачає напрацювання переліку практичних компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. ОП містить ОК4-9, які забезпечують практичні компетентності (практичні заняття становлять 60%, 240 годин (8 кредитів)), забезпечують формування практичних навичок та формування спеціальних компетентностей, які необхідні для професійної діяльності за спеціальністю 091 Біологія. Досягаються практичні компетенції за допомогою навичок отриманих під час практичних занять, використання відповідних методів навчання (дискусії, презентації, ситуаційні та практичні і лабораторні роботи), залучення здобувачів до НДР, а також проходження педагогічної практики з фахових дисциплін. Практичні заняття формують вміння та навички, які необхідні для проведення експериментальних досліджень в галузі біології та згідно тем дисертаційних досліджень. Педагогічна практика аспірантів становить 4 кредити, її організація та проведення регламентується «Положенням про педагогічну практику здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України». Проходження педагогічної практики відбувається на 3 курсі, на базі кафедр, що забезпечують освітній процес ОП. По закінченню практики аспіранти здають звіт. Педагогічна практика забезпечує формування навичок викладацької діяльності. Вона може бути проведена і на базі інших закладів освіти, з якими підписані стратегічні угоди про співпрацю, включаючи академічну мобільність між ЗВО. Перелік ЗВО-партнерів наведений на сторінці забезпечення ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП передбачає набуття soft skills у вигляді відповідних РН, ЗК та СК таких як здатність продукувати нові ідеї, проводити власне наукове дослідження, генерувати нові ідеї (креативність), здатність працювати в міжнародному контексті, володіти професійною етикою, культурним кругозором, здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень, здатність дотримуватися вимог культури академічної доброчесності. Набуття цих навичок сприяють освітні компоненти ОК1-ОК3, ОК4, ОК5-ОК6, ОК7-8. Всі ОК за програмою передбачають застосування таких форм і методів навчання, які сприяють формуванню у здобувачів soft skills завдяки: 1) креативності (групові та індивідуальні наукові дослідження, вміння презентувати результати), 2) комунікативних навичок (вміти вести наукову дискусію та переконувати опонента, організувати та проводити студентські конференції, диспути; приймати участь у вітчизняних та міжнародних програмах стажування; 3) індивідуальної та групової дослідницької роботи (апробація наукових результатів дослідження на вітчизняних і міжнародних конференціях, наукових семінарах. Реалізація ОП передбачає набуття аспірантами вмінь працювати в команді, вирішувати проблемні ситуації, як професійного характеру так і соціального, вмінь працювати в критичних умовах, організувати свою діяльність на основі моральних та етичних принципів. Соціальні навички формуються під час виконання практичних і лабораторних робіт, проходження практики, публічних виступах на наукових конференціях. Оволодінню soft-skills сприяють інтерактивні методи і форми навчання, які використовують НПП в освітньому процесі.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОК в ОП регламентується положеннями: «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» та «Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України». Термін підготовки доктора філософії за ОП становить чотири роки, обсяг освітньої складової ОП підготовки доктора філософії 55 кредитів ЄКТС, з них аудиторних занять – 540 год (32,7 %), самостійної роботи – 990 год (60%), практика – 120 год (7,3%). Теоретичне навчання реалізується на 1-2 курсі навчання: 1 семестр обов'язкові ОК складають 22 кредити, у 2 семестрі – 14 кредитів, ВОК – 15 кредитів; педагогічна практика (4 кредити) проходить на 3 курсі. Самостійна робота, регламентується робочим навчальним планом і відповідає від 1/3 та до 2/3 загального часу, відведеного для вивчення кожної ОК. Зміст самостійної роботи відповідає робочій програмі ОК, але не містить конкретної розробки за видами роботи. Моніторинг рівня завантаженості здобувачів відбувається шляхом опитування. Обсяг ОК повністю відповідає законодавчій базі та дозволяє здобувачам планомірно досягнення ПРН за

кожним ОК, без перенавантаження в освітній та науковій діяльності здобувачів. Моніторинг рівня завантаженості здобувачів відбувається шляхом опитування, і вносяться за необхідності зміни

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів доктора філософії за ОНП «Біотехнології біологічних систем» за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП забезпечує дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, через інтеграцію тем сталого розвитку у змісті ОК (за професійним спрямуванням) – ОП, а саме ВК Агробіотехнології, ВК Геноміка та протеоміка, ВК Клітинна біотехнологія, ВК Промислові технології біологічно активних сполук, ВК Біотехнологія навколишнього середовища, ВК Екологічна фізіологія рослин. Досягнення та реалізація Цілей сталого розвитку України відбувається через призму міждисциплінарності, але з акцентом на біологічну науку. ОНП інтегрує соціально-етичні аспекти, що створює підґрунтя для усвідомлення здобувачами їх діяльності для суспільства, впливу на довкілля, соціальної рівності та екологічної безпеки. Досягнення ЦСР2 Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку с/г формуються під час вивчення дисциплін ОК4, ОК7-ОК8 та ВК Агробіотехнології, ВК Геноміка та протеоміка, ВК Клітинна біотехнологія; досягнення ЦСР4 Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх формуються під час вивчення дисциплін ОК1-ОК3; досягнення ЦСР12 Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва формуються під час вивчення дисциплін ОК7 та ВК Промислові технології біологічно активних сполук; досягнення ЦСР15 Захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття та ЦСР17 Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку формуються під час вивчення дисциплін ВК Біотехнологія навколишнього середовища, ВК Екологічна фізіологія рослин. ОНП інтегрує етичні та соціальні аспекти, сприяючи усвідомленню здобувачами значущості їх діяльності для суспільства, впливу на довкілля, соціальної рівності та екологічної безпеки.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Веб-сторінка відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/department/viddil-aspirantury-doktorantury-ta-atestatsiyi-naukovykh-kadriv> Правила прийому до аспірантури НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/vstup-do-aspirantury> Програма вступних та додаткових випробувань ОНП: <https://nubip.edu.ua/prohrama-vstupnykh-vyprobuvan-4>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за ОНП підготовки доктора філософії є чітко визначеними, публічно доступними та враховують специфіку підготовки здобувачів за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія». Порядок вступу до аспірантури, перелік необхідних документів, а також умови організації та проведення вступних випробувань регламентуються Правилами прийому на навчання та вимогами до вступників освітнього ступеня «доктор філософії», оприлюдненими на офіційному вебсайті Університету. У 2025 році вступ на ОНП здійснювався на конкурсній основі за результатами складання вступниками ЄВІ, єдиного ЄВВ, а також вступного випробування з комплексу фахових дисциплін. Така система оцінювання забезпечує комплексну перевірку загальних, дослідницьких та фахових компетентностей вступників відповідно до вимог ОНП. Особливості ОНП враховано у змісті програми вступного випробування з комплексу фахових дисциплін за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія», яка орієнтована на перевірку рівня фундаментальної біологічної підготовки, готовності до науково-дослідної діяльності та володіння сучасними методами біологічних і біохімічних досліджень. Правилами прийому передбачений механізм додаткових вступних випробувань для осіб-вступників з інших галузей знань. Програма додаткових вступних випробувань, затверджена рішенням Приймальної комісії, спрямована на вирівнювання рівня фахової підготовки таких вступників та забезпечення їх спроможності до успішного навчання за ОНП.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Нормативними документами, що унормовують процедури визнання ПРН та кваліфікацій здобутих на інших ОП регламентуються внутрішніми нормативними документами НУБіП України: Положенням про визнання результатів навчання для здобувачів ступеня доктора філософії, Положенням про екзамени та заліки, Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, а також Положенням про академічну мобільність. Доступність процедур визнання забезпечується відкритим доступом до ОНП, навчальних планів, описів ОК і робочих програм на офіційному вебсайті ЗВО, а також можливістю отримання консультацій у відділі аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів. Доступність визнання результатів навчання реалізується через прозорі механізми процедури перезарахування освітніх компонент. Визнання результатів навчання в рамках академічної мобільності між ЗВО – партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS. Перезарахування здійснюється на підставі наданого здобувачем документу з переліком та результатами вивчення дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про форму контролю, завіреного в ЗВО - партнері. Доступність забезпечується можливістю вільного перегляду ОНП, її освітніх компонент, робочих програм, навчальних планів згідно Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП, а також можливістю одержання необхідної інформації у відділі аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів університету.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У межах реалізації ОНП ЗВО декларує можливість визнання РН, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті висвітлено в Положенні про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в НУБіП України та Положенні про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України. Доступність забезпечується можливістю перегляду у вільному доступі ОНП, її освітніх компонент, робочих програм, навчальних планів, а також можливістю одержання необхідної інформації у відділі аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів університету. Згідно з Положенням про навчально-інформаційний портал НУБіП України структура ЕНК містить такий елемент, як «Підтвердження результатів неформальної освіти», куди здобувач може завантажити сертифікати (або інші підтвердження) результатів своєї неформальної освіти, а викладач у відповідь повинен написати, де в ЕНК будуть/були збережені ці результати.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОНП здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та регламентується внутрішніми нормативними документами НУБіП України, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Згідно з документом, підготовка здобувачів реалізується за очною (денною, вечірньою) та заочною формами навчання із застосуванням сучасних методів, засобів і технологій навчання, що забезпечують досягнення мети ОНП та ПРН. Досягнення РН реалізується завдяки сучасним навчально-методичним матеріалам та обладнанню ННЛ факультету, оптимальному поєднанню лекційних, практичних і лабораторних занять з організацією дискусії, виконання педагогічних завдань під час проходження практики, використання створених ЕНК на платформі Elearn навчального середовища НУБіП України через мережу Інтернет. Методи, матеріально-технічна база, засоби та технології навчання представлені в робочих програмах дисциплін, розміщених на сторінці ОНП. З метою досягнення РН здобувачі також проводять науково-дослідну роботу, включаючи написання і публікацію тез, наукових статей у фахових видання України та міжнародних наукометричних баз, презентацію результатів досліджень, захист дисертацій. В умовах пандемії та воєнного стану освітній процес реалізується з використанням комбінованого очно-дистанційного формату із застосуванням сервісів Webex, Zoom, Google Meet. Реалізація ОНП враховує принципи студентоцентрованого підходу та академічної свободи учасників освітнього процесу, що передбачає активну їх участь у формуванні та перегляді ОНП, партнерську взаємодію між учасниками освітнього процесу, підтримку наукової діяльності аспірантів і їх участь в органах

самоврядування. Рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання оцінюється шляхом анкетування та обговорень із керівництвом.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Починаючи із вступної компанії, обираючи напрямок своїх досліджень, здобувач має широку можливість доступу до повної інформації про ОНП, а саме цілі, зміст, очікувані результати та набуті компетенції після її завершення та критерії оцінювання кожного компоненту. Інформування здобувачів про цілі освітніх компетенцій здійснюється викладачами на першому лекційному занятті. Протягом навчання до здобувачів заздалегідь доводяться: графік освітнього процесу, навчальні плани, робочі програми дисциплін, перелік вибіркових дисциплін, розклад занять, терміни освітнього процесу. Регламентовано Процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії для аспірантів <https>. Порядок та критерії оцінювання ОК представлені у робочих програмах навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Підготовка здобувачів за ОНП передбачає поєднання навчального процесу і наукових досліджень (освітньої і наукової складових програми), оскільки успішний кінцевий результат - це захист дисертацій здобувачами. ЗВО забезпечує поєднання освітньої та наукової складових під час реалізації ОНП. Упродовж усього періоду навчання в аспірантурі здобувачі поєднують опанування ОК із виконанням наукових досліджень. Здобувачі також набувають навичок наукової комунікації, аргументованого представлення актуальності, наукової новизни та практичного значення результатів власних досліджень, ведення наукової дискусії, а також професійного написання й оформлення наукових публікацій і дисертаційних робіт. Наукові дослідження виконуються, зокрема, на базі сучасних навчально-наукових лабораторій факультету. Здобувачі ОНП залучаються до участі, в якості виконавців, до держбюджетних наукових тематик (технічні завдання ДБ тем доєднані до справи) в щорічних міжнародних наукових конференціях та інших наукових заходах, а також отримують організаційну та наукову підтримку через діяльність «Спільки молодих вчених НУБіП України» та «Ради аспірантів НУБіП України», що сприяє інтеграції навчання і досліджень та формуванню академічної спільноти молодих науковців.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Важливим ресурсом є бібліотека НУБіП України, користувачі якої мають вільний доступ до публікацій у періодичних наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних та пошукових систем наукової інформації, можуть безкоштовно працювати в мережі Інтернет та користуватись всіма електронними послугами бібліотеки. Оновлення змісту освітніх компонентів за ОНП здійснюється на регулярній основі. Зміст ОК викладачами за ОНП оновлюється щорічно з урахуванням сучасних наукових досягнень і практичних розробок відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП України». Проекти змін обговорюються і розглядаються на засіданнях проектних груп ОНП та розміщуються на сторінці ОНП. НПП, які забезпечують освітній процес, постійно підвищують науково-педагогічну кваліфікацію, а отримані результати впроваджують у навчальний процес. Здобуті викладачами під час стажувань, академічного обміну, тренінгів, воркшопів та наукових досліджень знання впроваджуються у навчальний процес через оновлення робочих програм, методичних матеріалів. При оновленні змісту освітніх компонент впроваджуються пропозиції роботодавців.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОНП пов'язані з процесами інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти. Реалізація міжнародного співробітництва НУБіП України координується Відділом міжнародних зв'язків і здійснюється в межах розгалуженої мережі партнерських програм із провідними закордонними університетами та науковими установами, зокрема Університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина), Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), Варшавським університетом наук про життя (Польща), Університетом штату Пенсильванія (США) та іншими. Інтернаціоналізація безпосередньо інтегрована в освітній і науковий процес підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Здобувачі також активно представляють результати власних досліджень на міжнародних наукових конференціях і форумах. Вагомий внесок у розвиток інтернаціоналізації освітнього процесу робить міжнародна діяльність професорсько-викладацького складу. Додатковим чинником інтеграції у світовий науково-освітній простір є забезпечений доступ університету до міжнародних наукометричних і видавничих ресурсів, зокрема баз даних Scopus, Web of Science та ресурсів Cambridge University, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу, наукових досліджень і публікаційної активності здобувачів та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми і порядок проведення контрольних заходів визначені Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП України, Положенням про екзамен та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://www.nbu.gov.ua/>, Положенням про порядок звітування аспірантів/здобувачів та виконання індивідуального плану наукової роботи. Видами контролю знань аспірантів є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації. Всі робочі програми містять порядок оцінювання результатів навчання, який базується на 100-бальній шкалі ЄКТС, і доступні для здобувачів на сайті ОНП. Розклад екзаменів складається деканатом факультету та затверджується начальником науково-дослідної частини не пізніше, як за місяць до початку екзаменаційної сесії і доводиться до відома НПП і аспірантів. Екзамен у аспірантів приймають два НПП (один - лектор потоку, другого визначає завідувач кафедри), заліки приймають два НПП, які проводили лабораторні, практичні (семінарські) заняття, одним з них може бути лектор потоку. Екзамен проводиться у письмовій формі за екзаменаційними білетами, в яких передбачається комбінація з екзаменаційних запитань і тестових завдань різних типів (відкритих, закритих, вибіркових, на відповідність) також може бути одне запитання і одна задача (замість двох запитань), за виключенням екзаменаційних білетів з філософії науки, у яких передбачається три відкриті запитання. Заліки проводяться методом тестування. Повторне складання екзамену з метою отримання більш високої оцінки у період екзаменаційної сесії не допускається. Така можливість може бути надана аспіранту за наказом ректора Університету у післясесійний період. Практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання шляхом щосеместрових опитувань.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми та критерії оцінювання здобувачів є доступними і чіткими, дають можливість визначити рівень досягнення здобувачем результатів навчання для окремого освітнього компонента або ОНП в цілому, оприлюднюються заздалегідь і регламентуються «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП» і «Положення про екзамен та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в НУБіП України». Форми контрольних заходів та критерії оцінки навчальних досягнень здобувачів зазначені в робочій програмі навчальних дисциплін та оприлюднюються на сторінці ОНП. Форми контролю та їх періодичність зазначені в графіку освітнього процесу та розкладі екзаменаційної сесії. Контроль за опануванням навчального матеріалу здійснюється за змішаною опитувально-тестовою системою та за використанням порталу, де описані критерії оцінювання навчальних елементів. Підсумковий контроль проводиться у формі письмового екзамену. Здобувач допускається до складання підсумкового іспиту за освітньою компонентою, якщо він повністю виконав всі види робіт, які передбачені робочим планом, та його рейтинг становить 42 і вище балів. Рейтинг підсумкової атестації складає не більше 30 балів. Для визначення рейтингу із засвоєння дисципліни (до 100 балів) рейтинг атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи (до 70 балів).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В закладі вищої освіти визначено правила проведення контрольних заходів, які поширюються як на освітню, так і на наукову складову ОНП підготовки докторів філософії, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, регламентуються відповідними положеннями доступними на оф. сайті: Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; Положення про екзамен та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії; Положення про порядок звітування аспірантів/здобувачів та виконання індивідуального плану наукової роботи та доводяться до відома здобувачів на початку вивчення кожного курсу. Вказані факти підтверджено при інтерв'юванні фокус-груп як НПП, так і здобувачів. Політика ЗВО з забезпечення об'єктивності екзаменаторів реалізується шляхом використання таких інструментів: відкритість контролю (участь двох НПП), можливість здобувача усно або письмово звернутись до гаранта, наукового керівника, адміністрації, подати скаргу, подати апеляцію, отримати дозвіл на повторне складання екзамену (заліку), проведення анкетувань щодо оцінки якості ОНП, викладання ОК ОНП. Випадки конфлікту інтересів, повторного проходження контрольних заходів, оскарження результатів контрольних заходів упродовж реалізації ОНП відсутні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

НУБіП має чітку політику, стандарти та процедуру дотримання академічної доброчесності у відповідності до Кодексу академічної доброчесності національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, яку дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОНП. Здобувачі ВО ознайомлюються з «Положенням про академічну доброчесність у НУБіП України», відповідно до якого регламентується та контролюється дотримання принципів академічної доброчесності в Університеті. Забезпечення системи попередження та виявлення порушення академічного плагіату у наукових і навчально - методичних працях, наукових статтях у періодичних виданнях ЗВО,

дисертаційних роботах, а також інших роботах в НУБіП України регулюється «Положенням про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертацій, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату». Для організації системної роботи щодо академічної доброчесності в університеті створюється комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка наділена правом розглядати та аналізувати окремі випадки щодо можливого порушення академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій. В Університеті регулярно проводяться заходи щодо інформування здобувачів про принципи академічної доброчесності. Відповідно до «Положення про академічну доброчесність в НУБіП України» з метою запобігання порушень академічної доброчесності розробляються методичні рекомендації щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів ВО. Усі навчально-методичні та наукові роботи (дисертаційні роботи) аспірантів розміщуються в репозиторії університету та проходять перевірку на ознаки плагіату. На перевірку ознак академічного плагіату також підлягають: монографії, наукові статті, навчальні посібники тощо на етапі розгляду спеціалізованою радою, редакційною колегією, методичною комісією поданих матеріалів на платформі StrikePlagiarism.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кадрове забезпечення ОНП загалом є достатнім для реалізації визначених програмою цілей і ПРН та в цілому відповідає вимогам чинного законодавства у сфері вищої освіти, зокрема Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187. НПП, залучені до реалізації РНП, мають відповідні наукові ступені та/або вчені звання, значний стаж науково-педагогічної діяльності та високий рівень наукової і професійної активності. Професійна кваліфікація викладачів підтверджується публікаціями у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях, у тому числі індексованих у наукометричних базах, наявністю монографій, навчальних посібників, регулярним підвищенням кваліфікації та проходженням стажувань. Зазначене засвідчує їх спроможність забезпечувати відповідні освітні компоненти на належному науково-методичному рівні. Є відповідність наукової спеціалізації викладачів змісту освітніх компонентів та напрямам дисертаційних досліджень здобувачів. Провідні НПП є фахівцями у біологічних галузях. Позитивною практикою є системне проходження НПП міжнародних стажувань у провідних освітніх і наукових установах Японії, Німеччини, Латвії, Китаю, Чехії, Польщі, Нідерландів та Норвегії, що дозволяє впроваджувати сучасні методи, підходи та дослідницькі інструменти у навчальний процес і підвищує рівень практичної підготовки здобувачів.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Основним критерієм конкурсного відбору викладачів є їх академічна або професійна кваліфікація, що регламентується чинним законодавством України, Статутом, Колективним договором, Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та Порядком проведення конкурсу на заміщення посад НПП. НППзакладу вищої освіти проходять процедуру конкурсного відбору відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». Участь у конкурсному відборі мають право брати НПП, професійно-кваліфікаційні характеристики яких відповідають встановленим вимогам до НПП Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статутом Ун-ту та професійно-кваліфікаційним вимогам до посад НПП, затверджених Вченою радою НУБіП та ліц. умовами надання освітніх послуг та умовам конкурсного відбору. Проходить попереднє обговорення професійних якостей претендентів на заміщення посад НПП на засіданні кафедри, потім Вченій раді факультету та ун-ту. НПП НУБіП, які претендують на участь у конкурсі, повинні мати індивідуальний коефіцієнт рейтингу (за останні 5 років) у межах, визначених положенням про рейтингову оцінку діяльності НПП. Питання кадрової політики перебуває на постійному контролі ректорату і кадрової комісії університету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організацій, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО систематично залучає роботодавців, їхні організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації ОНП. Механізми такої взаємодії унормовано Положенням про ради роботодавців у НУБіП України відповідно до якого на факультеті створено та функціонує Рада роботодавців. Члени Ради роботодавців та запрошені фахівці-практики беруть участь у реалізації освітнього процесу через проведення відкритих, гостьових лекцій, відеоконференцій та інших заходів професійного спрямування. До реалізації освітнього процесу залучені представники бізнесу, наукових установ та профільних організацій, зокрема генеральний директор компанії BioNorma Я. Чабанюк, представники компанії «ВТУ-Центр», Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України,

Всеукраїнського наукового інституту селекції, Інституту біомедичних технологій Університету «Україна», ТОВ «НВП «ЄНАМІН». Залучення представників роботодавців до реалізації ОПП здійснюється також шляхом надання можливості проходити практичну підготовку та виконувати наукові дослідження на базі профільних наукових установ і підприємств, зокрема Інституту агроекології і природокористування НААН України, Інституту здоров'я рослин, лабораторії «BioNorma», ДУ «Інститут харчової біотехнології НАН України», Всеукраїнського наукового інституту селекції, ТОВ «ЄНАМІН», на підставі укладених договорів про науково-технічну співпрацю.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО загалом створює належні умови для професійного розвитку НПП та заохочує розвиток їхньої викладацької майстерності як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями. Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації НПП, викладачів НУБіП, інших ЗО і установ усіх форм власності та сфер управління, які проходять підвищення кваліфікації на базі університету працівники ЗВО мають підвищувати кваліфікацію не рідше 1 разу на 5 років. Заклад вищої освіти забезпечує підвищення кваліфікації НПП, їх педагогічної майстерності та наукової кваліфікації із збереженням середньої заробітної плати. Підвищення кваліфікації, стажування в Україні та за кордоном, участь у міжнародних проєктах, співпраця з науковими, академічними установами та виробничими структурами забезпечує постійне вдосконалення компетентностей, оновлення знань і практичних навичок викладачів, а також їх інтеграцію у світовий науково-освітній простір. Професійним зростанням є участь у вебінарах, онлайн-курсах, конференціях, наукових виставках. НПП беруть активну участь у програмах академічної мобільності, проходять наукові стажування, здійснюють самоосвіту, що сприяє їх професійному розвитку. Викладацька майстерність, наукова та інноваційна активність оцінюються в межах рейтингової системи діяльності НПП відповідно до нормативних документів університету, що передбачає фінансові, кар'єрні та моральні заохочення. Матеріальне стимулювання здійснюється, зокрема, через щорічні грошові винагороди за сумлінну працю та систему преміювання за публікаційну активність у виданнях, індексованих у базах WoS та/або Scopus. Нематеріальні стимули включають нагородження почесними грамотами та подяками з нагоди професійних і університетських свят.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Мат-тех база включає 17 навчальних корпусів, 14 гуртожитків і спортивний комплекс, мережа їдалень, інф. центр, відділ соціального розвитку та оздоровчий центр. Наукова бібліотека має 5 філій і 2 читальні зали і забезпечує доступ до провідних міжнародних наукових баз даних. Здобувачі мають вільний доступ до пошукових систем наукової інформації, реферативних баз даних, а також електронних ресурсів бібліотеки НУБіП України. Читальні зали обладнані бездротовим інтернетом, а для студентів та аспірантів створено сучасний IQ-простір. Лекційні аудиторії оснащені сучасними мультимедійними засобами, а для проведення практичних занять використовуються навчально-наукові та навчальні лабораторії, а також комп'ютерні класи випускових і суміжних кафедр. Наявне сучасне обладнання: мікроскопи різних видів, бокс біологічної безпеки, системи для електрофорезу, прилади для проведення полімеразної ланцюгової реакції, центрифуги, холодильники, термостати, спектрофотометр і т.ін., особливість - наявність обладнання для роботи з рослинами (термальна (культуральна) кімната для підтримки колекції рослин та гроу бокси з автоматичним поливом, підтримкою тем-го режиму та зволоження). Навчальні та навчально-наукові лабораторії ФЗРБтаЕ обладнані сучасними приладами, обладнанням і технікою з відповідним програмним забезпеченням. Дистанційне навчання здійснюється через навч-інф портал університету. Щорічно висвітлюється у звіті ректора про стан матеріально-технічного забезпечення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Основу навчально-матеріальної бази НУБіП становлять 17 навчальних корпусів, 14 гуртожитків, спортивний комплекс, їдальні, інформаційний центр, відділ соціального розвитку, та оздоровчий центр. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі повідомили, що заклад вищої освіти забезпечує безперешкодний та безоплатний доступ до відповідної інфраструктури. З 2006 р. бібліотека НУБіП України отримала статус національної депозитарної бібліотеки FAO (Food and Agricultural Organization) в Україні. Площа, яку займає бібліотека, становить 2528 кв. м. До структури центральної бібліотеки входять 5 філій та 4 відділи і 2 читальні зали. Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад один мільйон примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, у т.ч. рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів (з 1984 р.), авторефератів дисертацій (з 1950 р.), дисертацій (з 1946 р.), більше 500 назв журналів та більше 50 назв газет. Під час Огляду МТБ директорка наукової бібліотеки повідомила ЕГ, що викладачі та

здобувачі мають безкоштовний доступ до електронних баз даних Scopus, Web of Science, Science Direct (з 2019 р.) - є віддалений доступ за корпоративною поштою, Research4Life (з 2022 р.) - є віддалений доступ з логіном і паролем від університету, Oxford University Press та Cambridge University Press (з 2023 р.) - доступ з локальної мережі бібліотеки. Бібліотека пропонує послугу від служби інформаційного моніторингу – отримання сучасної наукової інформації (повних текстів статей чи їх анотацій) як із зарубіжних міжнародних електронних ресурсів, так і українських періодичних видань та електронних баз даних. Для цього здобувачам або НПП необхідно заповнити ЗАПИТ НА ІНФОРМАЦІЮ, вказавши тему свого дослідження і тематики публікацій, в яких зацікавлений, та відправити його на електронну адресу і працівники бібліотеки будуть надсилати інформаційні ресурси. В ЗВО функціонує репозитарій, має назву Цифрова бібліотека, у ньому доступні монографії, наукові статті, тези конференцій НПП, навчальні посібники, частина методичних рекомендацій і з 2022 року повні тексти магістерських дипломних робіт, з 2025 року - і бакалаврських. Наявний журнал “Біологічні системи: теорія та інновації”, який включено до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, відповідно до якого можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата біологічних наук зі спеціальностей (наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17 березня 2020 року): 091 – Біологія; 101 – Екологія; 162 – Біотехнології та біоінженерія; 202 – Захист і карантин рослин.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та частково забезпечує потреби та інтереси відповідно до Статуту та Стратегії розвитку НУБіП до 2030 р. Університет приділяє увагу створенню безпечного та сприятливого освітнього середовища, яке забезпечує якісне навчання, охорону життя, здоров'я та психоемоційного стану здобувачів. Функціонує Центр соціально-психологічної служби, діяльність якого регламентується Положенням надання комплексної психологічної підтримки всім учасникам освітнього процесу, які стикаються з емоційними, психологічними або соціальними труднощами. Особлива увага приділяється підтримці психічного здоров'я, розвитку емоційного інтелекту та формуванню навичок стресостійкості. В закладі вищої освіти функціонують бомбосховища та укриття для безпечного перебування здобувачів, розроблено Інструкцію з правил поведінки в умовах воєнного стану, алгоритм дій під час сигналу «Повітряна тривога». За результатами перевірки ДСНС навчальні корпуси та гуртожитки НУБіП мають достатню кількість місць в укриттях. Здійснюється профілактична, роз'яснювальна робота щодо поведінки у разі виникнення ситуацій, що загрожують безпеці і здоров'ю здобувачів. Питання особистісного та інтелектуального розвитку здобувачів висвітлено в напрямі 3 і 5 Програми розвитку ун-ту Голосіївська ініціатива-2030. У ЗВО проводиться опитування серед здобувачів вищої освіти на ОНП щодо їхніх потреб та інтересів. Перед початком лабораторних робіт з кожної ОК обов'язково проводиться інструктаж, це фіксується у журналах з техніки безпеки; у всіх лабораторіях наявні вогнегасники; також в лабораторіях розміщені джерела безперерйного живлення, які здатні підтримувати роботу обладнання. Однак в лабораторії Біотехнології та клітинної інженерії відсутній План евакуації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Оскільки в НУБіП змішана форма навчання, комунікація зі студентами ОНП відбувається як у формі особистого спілкування, а також використовуються дистанційні канали зв'язку як офіційний сайт, електронна пошта і звичайно платформа E-learn, в якій наявна функція зворотнього зв'язку. Інформаційна підтримка здійснюється через корпоративні пошти; соціальні мережі; офіційний сайт НУБіП; різноманітні месенджери; усне інформування; платформу E-learn; старост, кураторів. Новини та корисна інформація постійно розміщуються на сторінках ЗВО, факультету ЗРБтаЕ та мережі Facebook. На думку ЗВО, ефективність комунікації оцінюється як висока, про що свідчать результати регулярних опитувань студентів і позитивна динаміка зворотного зв'язку. Освітня підтримка реалізується кафедрами факультету ЗРБтаЕ, деканом, проектною групою, науковою бібліотекою, на сайті розміщено повну інформацію про ОНП. Консультативна і соціальна підтримка здобувачам надається відділом аспірантури, докторантури, та атестації наукових кадрів, навчально-науковим центром виховної роботи і соціального розвитку, відділом соціальної роботи, центром соціально-психологічної служби, Спілкою молодих вчених, Радою аспірантів університету, Первинною профспілковою організацією студентів та аспірантів. Центром соціально-психологічної служби надаються індивідуальні та групові консультації. Функціонують служби охорони праці та безпеки, наявні укриття, реалізуються спортивні та профілактичні програми. Університет забезпечує методичний та технічний супровід дистанційного навчання: інструкції, семінари, оперативну допомогу користувачам. Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти є важливими складовими програми розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива-2025», «Голосіївська ініціатива-2030». Надання підтримки здійснює керівництво та різні структурні підрозділи університету.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В Університеті наявна можливість отримання освітніх послуг студентами з особливими потребами відповідно до Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП України, відповідно до якого: вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням їхніх особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника та рекомендаціях медико-соціальної експертизи; серед основних завдань освітнього процесу є створення необхідних умов для здобуття якісної освіти людям з особливими потребами; особи з особливими потребами мають право на навчання за індивідуальним графіком (ІГНА), якщо вони неспроможні відвідувати навчальний заклад, і це підтверджується висновком або рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення, а також у п.4.1 - 4.10 Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП. Навчальний корпус і гуртожиток обладнані пандусами та поручнями, для сходинок після входу в навчальний корпус обладнаний підйомник, облаштовані кімнати відпочинку. На офіційному

сайті ЗВО наявна окрема вкладка Для осіб з особливими освітніми потребами, існує версія сайту ЗВО для осіб з вадами зору. Розроблено дистанційні курси на платформі E-lern, у бібліотеці можна безкоштовно замовляти літературу за допомогою сервісу Електронна доставка документів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій встановлюються відповідно до вимог чинного законодавства України. Механізми врегулювання конфліктних ситуацій в університеті визначені відповідними нормативними документами. Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації у Національному університеті біоресурсів і природокористування України встановлює порядок здійснення заходів щодо запобігання та реагування на випадки дискримінації. Антикорупційна програма університету є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності НУБіП України, виконання якої є обов'язковим для всіх працівників університету. З метою створення ефективної системи протидії корупції в Університеті застосовуються відповідні заходи спрямовані на недопущення виникнення реального та потенційного конфлікту інтересів (наказ ректора університету «Про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в НУБіП України» від 02.06.2020 р. № 418 на виконання листа МОН від 28.09.2020 р. № 1/9-545. Про випадки порушення антикорупційного законодавства працівниками університету можна повідомити уповноваженій особі з питань запобігання та виявлення корупції, керівництву університету, адміністраціям структурних підрозділів. Для зручності учасників освітнього процесу існують скриньки довіри, розташовані в навчальних корпусах, на сторінці ОНП. Також проводиться анкетування здобувачів, в тому числі з питань корупції та щодо конфліктних ситуацій. В університеті постійно проводиться інформаційна робота для викладачів та здобувачів щодо запобігання і врегулювання конфліктів, зокрема адміністрацією НУБіП України регулярно проводяться внутрішні інформаційні і просвітницькі кампанії з недопущення дискримінації, зокрема, за ознакою статі, утиску та сексуальних домагань, створено в університеті безпечне освітнє середовище, вільне від насильства та булінгу (цькування). На ОНП не зафіксовано випадків сексуальних домагань, дискримінації та нестатутних відносин.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В НУБіП наявні процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, які регламентуються Положенням про ОНП підготовки докторів філософії у НУБіП. ОНП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі (за наявності останніх). Розроблення нової ОНП містить такі етапи: - формування проектної групи та призначення гаранта освітньо-наукової програми (1 етап); - аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів (2 етап); - визначення профілю ОНП (3 етап); - визначення освітнього змісту ОНП та розроблення навчального плану (4 етап); - розроблення системи оцінювання якості ОНП з метою її вдосконалення (5 етап). Нова ОНП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету чи ННІ та/або ініціативної групи з числа НПП. Розроблення, моніторинг та перегляд ОНП здійснюється проектними групами, склад якої затверджується деканом факультету/директором ННІ на підставі пропозицій випускової кафедри. При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі проектної групи трьох осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання, із них не менше двох докторів наук та/або професорів. Для забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОНП зацікавлених сторін доцільно включати до складу проектної групи їх представників (роботодавців, органів аспірантів, наукових керівників, професіоналів тощо) або залучати до діяльності проектної групи в інших формах. Періодичний перегляд ОНП з метою її вдосконалення здійснюється шляхом оновлення або модернізації. Оновлення ОНП може здійснюватися щорічно щодо всіх компонентів, крім місії (цілей) і ПРН, за ініціативою гаранта ОНП, академічної ради, НПП, за результатами оцінювання якості або у зв'язку зі змінами ресурсного забезпечення. Зміни відображаються в навчальному плані, матрицях, робочих програмах дисциплін і практик. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду не рідше одного разу за повний цикл навчання. Модернізація ОНП передбачає суттєві зміни змісту та умов реалізації, зокрема мети (місії), ПРН або виду ОНП. Вона може ініціюватися гарантом, проектною групою, факультетом (ННІ/НДІ) чи науково-дослідною частиною у разі низької якості програми, відсутності або зниження набору, змін у науковому середовищі, на ринку освітніх послуг чи праці. До модернізації рекомендовано залучати роботодавців і зовнішніх експертів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студентське самоврядування в НУБіП відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Статуту НУБіП України та Положення «Про студентське самоврядування НУБіП України» активно залучене до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм через участь у колегіальних органах університету та факультету, що ухвалюють рішення з питань освітнього процесу. Представники самоврядування беруть участь в обговоренні змісту освітніх програм, планів навчальних дисциплін, умов оцінювання та організації освітнього середовища, формують пропозиції щодо вдосконалення якості навчального процесу, науково-дослідної діяльності та академічного добробуту студентів, які подаються до керівництва факультету та університету для подальшого врахування в управлінських рішеннях. Функції органів самоврядування аспірантів у НУБіП України виконують Спілка молодих вчених і Рада аспірантів. На факультеті ЗРБтаЕ самоврядування аспірантів представляє Рада молодих вчених, яка є активним учасником процесу забезпечення якості ОНП. Члени Ради приймають активну участь у заходах, що включають обговорення актуальних питань навчального процесу та формування рекомендацій щодо підвищення якості освітнього процесу з урахуванням потреб здобувачів. Здобувачі беруть активну участь у перегляді ОП через рекомендації щодо вдосконалення освітніх компонентів, вони можуть висловити свою думку під час аудиторних занять, на засіданні кафедри, на зустрічі з гарантом та як члени проєктної групи ОНП. Майбутні доктори філософії, які зараз навчаються на ОНП, мали змогу також обирати теми дисертацій як за напрямками наукових досліджень факультету і кафедр, так і за науковою діяльністю науковців університету. З метою покращення підготовки аспірантів ОП проводиться онлайн опитування, анкета розміщена у відкритому доступі. Враховуючи побажання здобувачів та наукові тренди розвитку сучасних біотехнологій ОНП постійно обговорюється і оновлюється.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до забезпечення якості ОНП та її періодичного перегляду передбачено Положенням про раду роботодавців. Для роботодавців проводиться опитування на етапі розробки проєкту ОП і під час її реалізації. Рада роботодавців постійно обговорює питання якості ОП на зустрічах з викладачами, студентами і аспірантами, Голова Ради роботодавців є членом Вченої ради факультету. Склад Ради роботодавців сформований з урахуванням специфіки та концепції ОНП представники ГК "Біонорма", ВУІС, ДУ "ХБГ НАНУ", Укр інституту експертизи сортів рослин, Інститут агроєкології і природокористування НААНУ. Роботодавці надають рецензії-відгуки на ОНП, долучаються до гостьових лекцій, проводяться науков-практичні заходи. При оновленні ОНП враховано рекомендації роботодавців змінено назву ВК «Промислові технології біологічно активних сполук» у редакції «Промислові технології отримання мікробних метаболітів». Кафедри для підготовки аспірантів за спеціальністю Біологія та біохімія, укладають угоди з ЗВО, НАНУ та НААН, виробниками для співпраці в освітній, практичній та інших видах діяльності. На офіційній сторінці ОНП представлений перелік роботодавців та партнерів факультету, а також члени Ради роботодавців за даною ОНП. Також наявні Анкети для опитувань та результати за 2024-2025 рік, де респонденти вказують на сильні і слабкі сторони програми та пропозиції щодо вдосконалення. На сторінці ОНП також навні Рецензії-відгуки від роботодавців.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Оскільки акредитація відбувається вперше - випускників за ОНП "Біотехнології біологічних систем" на момент написання звіту немає. В Університеті наявний Відділ практичного навчання та працевлаштування випускників, а також Центр розвитку кар'єр, основна діяльність зазначених підрозділів спрямована на забезпечення контролю за отриманням інформації щодо актуальних вакансій для випускників від міністерств, підприємств і організацій, а також на створення спільно з відділом аспірантури, деканатами факультетів і випусковими кафедрами інформаційних баз даних для підтримки процесу працевлаштування. Додатково на сайтах кафедр та ОНП розміщено портфоліо аспірантів, що може бути корисним для роботодавців.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Процедура внутрішнього забезпечення якості освітніх програм регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НУБіП України". На виконання вимоги антикорупційного законодавства на сайті Університету було розміщено Проєкт антикорупційної програми НУБіП, який згодом було затверджено. Університет врахував зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій, зокрема: внесені зміни до Положення про екзамени і заліки в НУБіП України та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в Національному університеті біоресурсів і природокористування України щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; розроблено «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації у НУБіП України». Опитування заінтересованих осіб здійснюється у формі анкетування. Анкети розміщені в широкому доступі на сторінці забезпечення ОНП. Для внутрішнього забезпечення якості регулярно аналізуються результати заліково-екзаменаційних сесій здобувачів; проводиться моніторинг інформаційного забезпечення освітньої діяльності та стану методичного забезпечення; проводиться анкетування здобувачів; оновлюються робочі програми навчальних дисциплін і практик; розроблено електронні навчальні курси; покращено матеріально-технічну базу кафедр; розширено бази для практичної підготовки. НПП кафедр регулярно підвищують кваліфікацію та проходять міжнародні стажування. Постійно проводяться заходи з дотримання академічної доброчесності НПП та здобувачами. Дотримана відповідність навчальних програм та освітніх програм вимогам європейського і світового освітнього простору, для контролю якості підготовки фахівців здійснюється постійна співпраця з роботодавцями. Також удосконалене кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне забезпечення, використовуються інформаційні системи для управління освітнім процесом та функціонує система запобігання академічному плагіату. Наприклад, за рекомендаціями здобувачів освіти та роботодавців оновлено окремі освітні компоненти, оновлено перелік вибіркового компонент відповідно до сучасних вимог ринку праці. Всі зміни та рішення оперативно комунікуються через офіційний сайт університету, внутрішні системи інформації та під час зустрічей з представниками студентського самоврядування, старостами груп і Радою роботодавців.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО відреагував на недоліки інституційного характеру, виявлені під час попередніх акредитацій, а саме: були внесені зміни до Положення про екзамени і заліки в НУБіП України та Положення про визнання результатів навчання для здобувачів ВО щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; розроблено «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації у НУБіП України». Акредитація даної ОНП відбувається вперше, однак проєктною групою в процесі вдосконалення були враховані зауваження та пропозиції, надані експертами НА під час попередніх акредитацій аналогічних освітніх програм біологічного спрямування, а саме: 1) залучено до освітнього процесу спеціалістів, які мають значний досвід практичної роботи у сфері біотехнології; 2) збільшилася публікаційна активність НПП, які забезпечують ОНП, у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science; 3) оновлено МТБ кафедр, зокрема ННЛ «Біотехнології та клітинної інженерії», створено і укомплектовано ННЛ «Біохімії та фітобіотехнології» сучасними приладами; 4) розроблено електронні навчальні курси на платформі E-learn; 5) підвищено ефективність участі провідних вчених кафедри у конкурсах наукових досліджень за кошти держбюджету та кошти наукових фондів. Крім того, на сторінці відділу аспірантури розміщено рекомендації попередніх акредитацій та шляхи їх удосконалення.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СВЗЯ передбачає здійснення таких процедур і заходів: - визначення політики, принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; - втілення студентоцентрованого навчання і викладання; - здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; - щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; - забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; - забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; - забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; - забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; - участь Університету в міжнародних та національних рейтингових оцінюваннях завладів вищої освіти; - інших процедур і заходів. В ЗВО також впроваджено внутрішній аудит якості Система менеджменту якості згідно зі стандартом ISO 9001: 2015. На факультеті є відповідальні за здійснення СМЯ, а в університеті є відділ менеджменту якості. У процесі виконання посадових обов'язків весь персонал має виконувати вимоги документації СМЯ, дотримання яких контролюється та перевіряється в процесі проведення внутрішніх аудитів. Окрім гаранта ОНП та деканата, іншими структурними підрозділами, які беруть участь в освітньому процесі ОНП є навчально-методичний відділ, відділ кадрів, планово-фінансовий відділ, інформаційно-обчислювальний центр та факультет інформаційних технологій, відділ аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів, приймальна комісія, наукова бібліотека НУБіП України.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко визначені та прописані та оприлюднені на офіційному сайті університету у розділі нормативні документи: Статут Університету, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 02.05.2018 №443, Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України, Правила внутрішнього розпорядку, Положення про порядок поселення (переселення, виселення) студентів та аспірантів (докторантів) університету в гуртожитки студентського містечка НУБіП України, Положення про організацію відпочинку в спортивно-оздоровчому таборі «Академічний»; інші внутрішні документи щодо особового складу та здобувачів вищої освіти, які розміщуються на офіційному сайті університету, сторінці відділу аспірантури, докторантури та атестації наукових кадрів. Права і обов'язки працівників визначені у посадових інструкціях і контрактах.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП «Біотехнології біологічних систем» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091"Біологія" у повному обсязі оприлюднена у відкритому доступі на сайті університету (<https://nubip.edu.ua/osvitno-naukova-prohrama-091-biotekhnolohiyi-biolohichnykh-system>)

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ОНП забезпечує логічний взаємозв'язок між осв складовою і тематикою наук досліджень. Освітня складова та тематика наукових досліджень в ОНП «Біотехнології біологічних систем» знаходиться в межах спеціальності 091 Біологія. Виконання здобувачами дисертаційної роботи передбачає розуміння теоретичних основ досліджуваної проблеми, методики та технології наук пізнання і дослідження та наук організації роботи, здатності працювати з фаховою вітчизняною та закордонною науковою літературою, експериментальними даними, правилами академічної доброчесності і етики, прийняття рішень, аналітичної і статистичної обробки даних у біологічній галузі, без чого неможлива ефективна дослідницька діяльність та підготовка завершеного дослідження. ОНП забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької діяльності за спеціальністю Біологія також за рахунок дисциплін професійної підготовки вибіркового блоку. ОК ОНП поглиблює та розширюють уявлення і знання здобувачів щодо особливостей наукових досліджень та планування наукового експерименту, мовних компетенцій та комунікації з іноземними науковцями на наукових конференціях та підготовці наукових фахових публікацій, формують навички педагогічної діяльності. ОНП забезпечує підготовку до дослідницької діяльності та інтерпретації отриманих результатів, математичного моделювання. Зміст ОНП «Біотехнології біологічних систем» відповідає спеціальності 091 Біологія.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Теми наукових досліджень здобувачів є дотичними до наукових досліджень керівників (інформація представляється у Портфоліо аспірантів), розглядаються на засіданні кафедри і затверджуються науковою радою факультету. Окрім того, згідно наказу НУБіП №11 від 05.01.2024 введена процедура захисту теми та методики дисертаційного дослідження, що підтверджує відповідність теми дослідження науковим інтересам керівника здобувача.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

НУБіП здатний формувати разові спеціалізовані вчені ради за спеціальністю Біологія. Цей підтверджується діяльністю разових спеціалізованих рад за спеціальністю Біологія, на яких захищались дисертаційні роботи.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Заклад вищої освіти забезпечує належні умови для виконання наукових досліджень і апробації їх результатів аспірантами. Університет сприяє апробації результатів досліджень шляхом проведення безкоштовних для здобувачів наукових заходів, зокрема щорічного форуму «SEB», а також вітчизняних і міжнародних конференцій і семінарів, що регулярно організуються на факультеті ЗРБтаЕ. Аспіранти мають вільний доступ до наукометричних та інформаційних ресурсів (Scopus, WoS, платформа «Відкрита наука», бібліотечних фондів університету, а також цифрової інфраструктури ЗВО. Здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних робіт у межах ініціативних і бюджетних тематик кафедр. Наукові дослідження аспіранти виконують у лабораторіях кафедр факультету, зокрема в

ННЛ біохімії та фітобіотехнології і ННЛ клітинної біотехнології, а також у лабораторіях ЦКНО НУБіП. Інформаційно-цифрову підтримку забезпечує ІОЦ університету, освітні платформи та система авторизації користувачів. Створено умови для інклюзивного навчання і наукової діяльності. Результати досліджень аспіранти мають можливість оприлюднювати у фахових наукових журналах університету.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

НУБіП України має тісну співпрацю з провідними університетами світу та міжнародними організаціями, що дає можливість аспірантам долучатися до міжнародної академічної співпраці. Так, здобувач здобувач Сергійчук Н. (керівник проф. Коломієць Ю.) брала участь у програмі «Erasmus+ Mobility Agreement Staff Mobility For Training» 21.07.25-25.07.25 (Румунія, Тімішоара, University of Life Sciences "King Mihai"), здобувач Манжура О. (керівник доц. Кваско О.) брав участь в академічному обміні в університеті м. Ліни жовтень-грудень 2025 р.(КНР), здобувач Калініченко А. (керівник проф. Коломієць Ю.) брав участь у воркшопі міжнародного наукового проєкту EU Horizon Path4Med. Здобувачі приймали участь у міжнародних конференціях: X Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих вчених (Київ, 24–25 квіт. 2024 р.). Київ: НУБіП України, 19th International Scientific Conference Students On Their Way To Science (undergraduate, graduate, post-graduate students), (Jelgava April 19th, 2024), Latvia University of Life Sciences and Technologies; International Symposium on Chemical Biology Basel, Switzerland January 29-31, 2025; RICT 2024 (58th International Conference on Medicinal Chemistry) in Bordeaux, France, July 3-5, 2024.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

У ЗВО реалізується практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та впроваджуються у наукову й освітню діяльність. Наукові керівники разом із аспірантами беруть активну участь у НДР, виконуючи дослідження в межах ініціативних, госпдоговірних і бюджетних тематик (відповідні матеріали поєднані до справи). Зокрема, здобувач Шляхтун І. є виконавцем ініціативної наукової тематики «Оптимізація біотехнологічного процесу отримання стійких до стрес-факторів довкілля лійній лаванди вузьколістої (*Lavandula angustifolia* Mill.)» (керівник проф. Кляченко О. Здобувач Калініченко А. виконує дослідження в межах госпдоговірної тематики «Вплив потенційних заборон Європейського Союзу на використання діючих речовин пестицидів у сільському господарстві України» (керівник – проф. Коломієць Ю.). Здобувач Коковін М. був виконавцем фундаментальної тематики «Регуляція внутрішньоклітинних механізмів стресостійкості сільськогосподарських рослин за використання вуглецевих наноматеріалів» (керівник – проф. Прилуцька С.). Здобувачка Сергійчук Н. була залучена до прикладної тематики «Біотехнологія ідентифікації та контролю збудників бактеріальних хвороб пасльонових для вирішення продовольчої кризи в Україні» (керівник – проф. Коломієць Ю.). Результати виконання зазначених проєктів оприлюднюються у фахових виданнях та журналах, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science, що підтверджується портфоліо наукових керівників і співробітників кафедр.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ЗВО є дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів як складової внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Унормовують дотримання академічної доброчесності Положення про академічну доброчесність та Положення про порядок перевірки робіт на наявність плагіату, що регламентують запобігання порушенням і унеможливають здійснення наукового керівництва особами, які їх допустили. З метою унеможливлення порушення академічної доброчесності наукові роботи керівників та аспірантів знаходяться у відкритому доступі у репозиторії бібліотеки, що забезпечує прозорість і публічний контроль. В Університеті працює Комісія з етики та академічної доброчесності, яка щомісячно перевіряє навчальні та наукові роботи на дотримання принципів доброчесності й наявність плагіату. У разі виявлення порушень передбачено притягнення наукових керівників до дисциплінарної відповідальності. В університеті регулярно проводяться семінари, вебінари та круглі столи з питань академічної доброчесності за участю аспірантів і НПП, у тому числі за ініціативи гаранта ОНП.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

рекомендації відсутні

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Розглянути можливість реалізації ОНП в рамках дуальної освіти. Додати на сторінку кафедри та сайт ЗВО відповідні робочі програми та силабуси з дисциплін, які викладаються.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Інформувати здобувачів щодо можливості проходження заходів неформальної освіти поза межами ЗВО. Розробити та оприлюднити Критерії зарахування результатів навчання, отриманих в неформальній та інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Розробити критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів, внести їх у робочі програми навчальних дисциплін і силабуси.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Додати в робочі програми та силабуси критерії оцінювання самостійної роботи всіх компонент, які викладаються здобувачам.

Критерій 6. Людські ресурси

Залучати в подальшому професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу даної ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Розробити План евакуації в лабораторії Біотехнології та клітинної інженерії, розмістити його у відповідному місці, ознайомити з ним здобувачів освіти та викладачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Оновити Положення про раду роботодавців; активізувати участь здобувачів освіти та роботодавців у перегляді ОНП та внесенні пропозицій щодо покращення освітнього процесу.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Створити розділ на веб-сайті випускової кафедри, який буде висвітлювати досягнення та кар'єрний шлях випускників за ОНП «Біотехнології біологічних систем»; створити належне посилання на Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти серед переліку нормативно-правової бази НУБіП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Активізувати академічну мобільність здобувачів. Розглянути можливість реалізації наукових досліджень аспірантів через наукові проекти.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР 01 ID 56343.xlsx	INZoF/tluqaIJrtMxJgPLIPmH9FOgViGgrmpZioL8ic =

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРІВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ